

# Ett folk i norr med egen flagga

---

## Berättelse

---

Samerna är ett urfolk. Ett urfolk är ett folk som har bott på en plats mycket länge, redan innan landets gränser fanns. Samerna bor i norra delen av Sverige. De bor också i Norge, Finland och Ryssland.

Samernas område kallas Sápmi. Sápmi är inte ett eget land med egna gränser. Det är namnet på området där många samer bor och där den samiska kulturen finns. Sápmi följer inte ländernas gränser, utan ligger i fyra länder.

Det finns ingen exakt siffra på hur många samer som bor i Sverige. Sverige registrerar inte vilket folk en person tillhör. Man brukar uppskatta att det bor mellan 20 000 och 50 000 samer i Sverige. Men ingen vet det exakta antalet.

Samerna har ett eget parlament. Det heter Sametinget. Sametinget finns sedan 1993. Det är både en myndighet och ett folkvalt parlament. Samer kan rösta till Sametinget.

I Sverige talas flera samiska språk. Det finns bland annat nordsamiska, lulesamiska, pitesamiska, umesamiska och sydsamiska.

Den 6 februari firar samerna sin nationaldag. Datumet är valt till minne av ett stort samiskt möte i Trondheim i Norge år 1917. Samerna har också en egen flagga. Den godkändes 1986. Färgerna är röd, blå, grön och gul. De kommer från den traditionella samiska dräkten.

Renskötsel är en viktig näring för många samer. I Sverige är det bara samer som får arbeta med renskötsel. Men många tror att alla samer arbetar med renar, och det stämmer inte. Bara en del av samerna är renskötare. Många samer har andra jobb.

## Ordlista

---

ORD	FÖRKLARING
urfolk	ett folk som har bott på en plats mycket länge, innan landets gränser fanns
Sápmi	namnet på samernas område i norra Norden
gräns	en linje som visar var ett land slutar och ett annat börjar
uppskatta	gissa ungefär hur mycket eller hur många
parlament	en grupp valda personer som bestämmer i ett land eller område
myndighet	en del av staten som har ett särskilt ansvar
folkvald	vald av folket genom en röstning
nationaldag	en särskild dag då ett folk firar sig själv
näring	ett sätt att arbeta och tjäna pengar, t.ex. en bransch

**ORD****FÖRKLARING**

renskötare

en person som arbetar med renar

---

## Läsförståelsefrågor

---

1. Vad betyder ordet urfolk i texten?
  1. Ett folk som nyss har flyttat till ett land.
  2. Ett folk som har bott på en plats mycket länge, innan landets gränser fanns.
  3. Ett folk som bara bor i stora städer.
2. Vad är Sápmi?
  1. Ett eget land med egna gränser och en egen huvudstad.
  2. Namnet på området där många samer bor och där deras kultur finns.
  3. Ett annat namn på Sametinget.
3. Vad är Sametinget?
  1. Ett samiskt parlament och en myndighet.
  2. En skola för samiska barn.
  3. En fest som firas den 6 februari.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Samerna bor bara i Sverige.
  2. Alla samer arbetar med renar.
  3. Samernas nationaldag är den 6 februari.
5. Varför kan man inte säga exakt hur många samer det finns i Sverige? Svara med egna ord.

### Facit

1. 1. Ett folk som har bott på en plats mycket länge, innan landets gränser fanns.
2. 1. Namnet på området där många samer bor och där deras kultur finns.
3. 1. Ett samiskt parlament och en myndighet.
4. 1. nej (samerna bor också i Norge, Finland och Ryssland) b) nej (bara en del av samerna är renskötare) c) ja
5. Exempel på svar: Sverige registrerar inte vilket folk en person tillhör, så ingen vet det exakta antalet. Man kan bara uppskatta hur många de är.

*Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.*

### FÖR LÄRAREN

Konkret faktatext som passar för att öva ord om samhälle och geografi (urfolk, gräns, parlament, myndighet, nationaldag). Tema: grannländer och omvärld samt Sveriges urfolk. Fråga 4b lyfter en vanlig missuppfattning, att alla samer skulle vara renskötare. Låt eleverna jämföra med urfolk eller minoriteter i sina egna länder, och med hur man firar en nationaldag där de kommer ifrån. Håll samtalet faktabaserat och respektfullt.

## Diskussionsfrågor

---

- Finns det urfolk eller minoriteter i landet du kommer ifrån? Berätta lite om dem.
- Hur firar man en nationaldag där du kommer ifrån? Vad gör man den dagen?
- Texten säger att många tror att alla samer arbetar med renar, men att det inte stämmer. Varför är det viktigt att kontrollera fakta innan man tror på något?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om ett språk eller en kultur som är viktig för dig. Var talas språket och vad är speciellt med kulturen?

---

### Källor och faktagranskning

- Sametinget: Urfolket samerna – <https://sametinget.se/urfolk>
- Institutet för språk och folkminnen (Isof): Lär dig mer om samiska – <https://www.isof.se/nationella-minoritetsprak/lar-dig-mer-om-nationella-minoritetsprak/sveriges-nationella-minoritetsprak/lar-dig-mer-om-samiska>
- Regeringen: Nationella minoriteter – <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/nationella-minoriteter/>
- Forum för levande historia: Samer i Sverige – <https://www.levandehistoria.se/fakta/nationella-minoriteter-statens-paverkan/samer-i-sverige>

Faktagranskad mot ovanstående källor i juni 2026. Nyckelfakta: Samerna är ett urfolk i Sverige, Norge, Finland och Ryssland. Sveriges riksdag uttalade redan 1977 att samerna är ett urfolk, och sedan 2011 nämns samerna som ett folk i Sveriges grundlag. Sedan år 2000 är samerna en av Sveriges fem nationella minoriteter (tillsammans med judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar), och samiska blev samtidigt ett nationellt minoritetsspråk. Samernas område kallas Sápmi och sträcker sig över norra delarna av Sverige, Norge, Finland och Kolahalvön i Ryssland — det följer inte ländernas gränser. Sametinget finns i Sverige sedan 1993 och är både en statlig myndighet och ett folkvalt parlament som samer kan rösta till. I Sverige talas flera samiska språk, bland annat nordsamiska, lulesamiska, pitesamiska, umesamiska och sydsamiska. Samernas nationaldag firas den 6 februari, till minne av det första samiska landsmötet i Trondheim den 6 februari 1917. Den samiska flaggan godkändes 1986 och formgavs av konstnären Astrid Båhl; färgerna rött, blått, grönt och gult kommer från den traditionella samiska dräkten. Renskötsel är en viktig näring, och i Sverige har samer ensamrätt att bedriva renskötsel. OSÄKERHETER/MYTER som markeras försiktigt i texterna: Hur många samer det finns är inte exakt känt, eftersom etnisk tillhörighet inte registreras; en vanlig uppskattning är 20 000–50 000 i Sverige, men olika källor anger olika spann. Antalet samiska språk eller varieteter kan variera mellan källor och anges därför som "bland annat", inte som en komplett lista. Texterna undviker att framställa samerna som en enhetlig grupp (det finns t.ex. både renskötande och icke-rens-kötande samer) och skriver "många samer" snarare än "samerna". Historiska oförrätter (t.ex. försvenskning/assimileringspolitik) nämns sakligt och attribuerat, utan värderande språk.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.